

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شورای عالی حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران
حوزه علمیه فاطمه الزهرا(س)
شهرستان شیراز

تحقیق پایانی سطح ۲ (کارشناسی)

عنوان:

جایگاه دعا از دیدگاه آیات و روایات

استاد داور:
سرکار خانم فلاح زاده

استاد راهنمای:
سرکار خانم عطایی

پژوهشگر
سمیه زیبایی کل کاران

پاییز ۹۳

بسم تعالی

تحقیق پایانی با عنوان **جایگاه دعا از دیدگاه آیات و روایات** که توسط پژوهشگر محترم سرکار خانم سمیه زیبایی گل کاران برای دریافت دانشنامه سطح ۲ (کارشناسی) تدوین شده است. توسط هیئت داوران مورد ارزیابی قرار گرفته در تاریخ با کسب رتبه پذیرفته شده است.

استاد راهنما، سرکار خانم عطاوی؛

استاد داور: سرکار خانم فلاح زاده،

مدرسه علمیه فاطمه الزهراء(س) شهرستان شیراز

مهر و امضاء مدیر مدرسه

شیخ محمدیه:

اللہ

بـ حق خودت حضورم ده و از جا لـ آفتاب آفرینـت نورم ده!

تّعديم

روح سبز دعا و آسمان آبی اجابت، حضرت مهدی (عج) او که صحیح های جمعه را باید نظور و حضور زیبایش آغاز می کنیم و عصر های جمعه را باید لذتمنی فرا فرش بپیمان می برمیم.

با مشکر:

با نهایت مشکر و تقدیر از استاد کرامی و ارجمند سرکار خانم عطایی که مراد پیش برداش تحقیق گذاشت و

یاری رساندند

همچون سایر عبادات آداب و شرایطی دارد که برخی مربوط به قبل از دعا، برخی مربوط به حین دعا و بعضی مربوط به بعد از دعا می باشد.

دعا اهمیت خاصی در فرهنگ دینی ما دارد، از جمله اسرار اهمیت دعا این است که مکتب عالی پرورش و تربیت است و انسان را به مسائلی که توجه ندارد و از آن غافل است توجه می دهد. دعا آثار فراوانی دارد، اثر اصلی دعا تکامل معنوی انسان در اثر بندگی و اعتراف به ذلت در مقابل خداوند است شناخت خدا، پاداش اخروی، ایجاد آرامش روحی، کسب اخلاق خدایی، برآورده شدن نیازها و... از اثرات فرعی دعا می باشد.

در صورت مراعات شرایط استجابت دعا مانند ثنا و ستایش خدا قبل از دعا، ذکر صلوthes هنگام دعا، دعا با حضور قلب و به طور پنهانی و... اجابت فرا می رسد که به چهار صورت نمایان می شود؛ یا به صورت ظاهری دعا به زدودی مستجاب می شود، یا به صورت انجام خواسته های مهمتر در آخرت یا اینمی از عذاب یا بلا و مقدار دیگری از او برداشته می شود، یا در همین دنیا لطف و عنایت دیگری که اکنون به مصلحت دعا کننده است، به او عطا می شود.

بنابراین هیچ دعایی بی نتیجه باقی نمی ماند، ولی گاهی عواملی مانند گناهان و معاصی، کمی دعا و درخواست، مال حرام، طعام تیره و ناپاک، تنافی با سنت های آفرینش و... باعث می شود که دعا به اجابت نرسد، پس با پیروی از شرایط استجابت دعا و دوری کردن از موانع استجابت دعا می توان امید اجابت داشت.

منابع و مأخذ

*قرآن کریم

*نهج البلاغه

منابع فارسی

- ۱- احمدی، زین العابدین، حسنعلی احمدی، دعا نسخه‌ی شفابخش ، قم: میثم تمار، ۱۳۸۱.
- ۲- اسحاقی، سید حسین، دعا ارمغان آرامش، چاپ اول، قم: خادم الرضا(علیه السلام)، ۱۳۹۰.
- ۳- اسکندری، حسین، آیه‌های زندگی، ج ۲، چاپ پنجم، تهران: سروش، ۱۳۸۹.
- ۴- الهامی نیا، علی اصغر، سید غلامعباس طاهرزاده، اخلاق عبادی، قم: افق فردا، ۱۳۷۹.
- ۵- امیدی فرد، عبدالله، نقش دعا در زندگی اجتماعی، قم: میثم تمار، ۱۳۷۷.
- ۶- انصاریان، حسین، شرح دعای کمیل، چاپ دوم، قم: دارالعرفان، ۱۳۸۱.
- ۷- انوری، حسن، فرهنگ بزرگ سخن، ج ۴، چاپ هفتم، تهران: انتشارات سخن، ۱۳۹۰.
- ۸- تحریری، محمد باقر، نجوای عارفانه، شرحی بر مناجات شعبانیه، تهران: سبحان، ۱۳۸۶.
- ۹- جعفری، محمد تقی، نیایش امام حسین(علیه السلام) در صحرای عرفات، چاپ چهارم، بی‌جا: موسسه نشر آثار علامه جعفری، ۱۳۸۲.
- ۱۰- جوادی آملی، عبدالله، حکمت عبادات، تنظیم حسین شفیعی، چاپ ششم، قم: نشر اسراء، ۱۳۷۸.
- ۱۱- حائری یزدی، محمد حسین، آشنایی با اخلاق اسلامی، چاپ چهارم، مشهد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی، ۱۳۸۷.
- ۱۲- حسینی طهرانی، محمد حسین، انوار الملکوت، نورملکوت قرآن، دعا (مواعظ رمضان المبارک)، چاپ اول، قم: عرش اندیشه، ۱۴۲۹ هـ ق.
- ۱۳- حلی، احمد ابن فهد، عده الداعی (آیین نیایش و بندگی)، قم: بنیاد معارف اسلامی، ۱۳۸۱.
- ۱۴- خرمشاهی، بهاء الدین، دانشنامه قرآن و قرآن پژوهی، چاپ سوم، دوستان و ناهید، ۱۳۷۷.

- ۱۵- رخ شاد، محمد حسین، در محضر علامه طباطبایی، چاپ اول، قم: نهادوندی، ۱۳۸۰.
- ۱۶- رسولی محلاتی، هاشم، کیفر گناه و آثار و عواقب خطرناک آن، چاپ بیست و دوم، قم: بوستان کتاب، ۱۳۸۲.
- ۱۷- رضایی اصفهانی، محمد علی، پرسش‌های قرآنی جوانان (۳)، چاپ دوم، قم: پژوهش‌های تفسیر و علوم قرآن، ۱۳۸۴.
- ۱۸- زمردیان، احمد، پیام حق (دانستنی‌هایی از قرآن)، شیراز، طلوع، ۱۳۷۵.
- ۱۹- صانعی، صدر، آرامش روانی و مذهب، اصفهان، انتشارات پیام اسلام، ۱۳۵۰.
- ۲۰- طاووس، سید، ادب حضور، چاپ اول، قم: انصاری، ۱۳۸۰.
- ۲۱- طباطبایی، محمد حسین، تفسیرالمیزان، ترجمه محمد باقر موسوی همدانی، ج ۲، قم: محمدی، ۱۳۶۴.
- ۲۲- طبرسی، محمد حسین، مکارم الاخلاق، چاپ ششم، ج ۲، بی جا: انتشارات شریف رضوی، ۱۳۹۲.
- ۲۳- غزالی، محمد بن محمد، احیاء علوم الدین، مترجم موید الدین محمد خوارزمی، چاپ ششم، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۵.
- ۲۴- غفاری، ابراهیم، آیین نیایش، چاپ پنجم، مشهد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی، ۱۳۸۱.
- ۲۵- فیض کاشانی، مولی محسن، راه روشن (ترجمه مججه البيضاء)، ج ۲، چاپ دوم، مشهد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی، ۱۳۷۹.
- ۲۶- فیض کاشانی، مولی محسن، مججه البيضاء، ج ۱ و ۲، قم: دفتر انتشارات اسلامی، ۱۴۱۵.
- ۲۷- قرائتی، محسن، دقایقی با قرآن، چاپ هفدهم، تهران: مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن، ۱۳۷۵.
- ۲۸- قرشی، علی اکبر، قاموس قرآن، ج ۲، چاپ هفتم، تهران: دارالکتب اسلامیه، ۱۳۵۲.

- ۲۹- قمی، شیخ عباس، سفینه البحار، ج ۱، قم: دفتر انتشارات اسلامی، بی تا.
- ۳۰- کلینی، محمد بن یعقوب، اصول کافی، ج ۴ و ۲، چاپ سوم، ۱۳۶۷.
- ۳۱- لقمانی، احمد، چگونه دعاییمان مستجاب می شود، قم: بهشت بینش، ۱۳۸۵.
- ۳۲- مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، ج ۹، چاپ چهارم، قم: انتشارات اسلامی، ۱۳۸۵.
- ۳۳- مصباح یزدی، محمد تقی، بردگاه دوست یاد او (مشکات)، تدوین و نگارش عباس قاسمیان، چاپ اول، قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۸۶.
- ۳۴- مطهری، مرتضی، بیست گفتار، چاپ بیست و نهم، تهران: صدرا، ۱۳۶۹.
- ۳۵- مظاہری، حسین، اخلاق در خانه، چاپ سوم، قم: انتشارات اخلاق، ۱۳۷۶.
- ۳۶- مظاہری، حسین، اخلاق و جوان، چاپ چهارم، قم: شفق، ۱۳۸۷.
- ۳۷- معلوم، لویس، المنجد، ترجمه محمد بندرریگی، ج ۱، چاپ چهارم، تهران: ایران، ۱۳۸۲.
- ۳۸- معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، چاپ چهارم، تهران: اشجاع، ۱۳۸۸.
- ۳۹- مکارم شیرازی، ناصر، انگیزه پیدایش مذاهب، چاپ دوم، قم: هدف، بی تا.
- ۴۰- مکارم شیرازی، ناصر، والاقرین بندگان (شرح و تفسیر آیات عباد الرحمن)، تنظیم ابوالقاسم علیان نژادی، چاپ اول، قم: نسل جوان، ۱۳۸۳.
- ۴۱- میرزا یی رضایی، علی، اخلاص و ریا در قرآن در نهج البلاغه، چاپ اول، قم: مشهور، ۱۳۸۳.

منابع عربی

- ۴۲- ابن منظور، محمد بن مکرم، لسان العرب، ج ۴، چاپ سوم، بیروت، دارالحیاء التراث العربي، بی تا.
- ۴۳- حر عاملی، محمد حسن، وسائل الشیعه، ج ۷ و ۴، قم: آل البيت، ۱۴۰۹ق.

۴۴-راغب اصفهانی، حسن بن محمد، ترجمه‌ی مفردات الفاظ قرآن، ج ۳، چاپ سوم،

تهران:نشر سبحان، ۱۳۷۷.

۴۵-مصطفی، التحقیق فی کلمات القرآن کریم، چاپ سوم، نشر آثار علامه مصطفوی،

۱۴۳۰ق.